

رام ۲۴

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

(۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
(۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.

(۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

بیست و چهارم فروردین

در این روز در قلمرو سرزمین مان چند رخداد کوچک رخ داده که اغلب به سرزمینهای حاشیه‌ای جدا شده از پیکر ایران زمین مربوط می‌شود. در مرکز مهمترین رخداد تاریخ معاصرمان این بوده که پس از شکست مستبدان و فتح تهران به دست مشروطه‌خواهان، مجلس دوم در این روز (به سال ۱۲۸۸) منعقد شد و بار دیگر نظام سیاسی کشور به طور رسمی به مشروطه تبدیل شد و این چارچوب به طور صوری تا هفتاد سال بعد دوام آورد. ملک‌الشعراى بهار به مناسبت همین امر قصیده‌ی مشهور «اینک وقت کار است» را سرود و برای نمایندگان مجلس فرستاد.

اما در سرزمینهای استعمارزده‌ی گرداگرد ایران زمین مهمترین واقعه کشتار آمریتسار بود. در ۲۴ فروردین ۱۲۹۹ مردم شهر آمریتسار در پنجاب تظاهرات صلح‌آمیز بیست هزار نفره‌ای در اعتراض به قوانین نژادپرستانه و تبعیض‌آمیز انگلیسی‌ها برگزار کردند و در بوستانی به نام جالیان‌والا باغ تجمع کردند. انگلیسی‌ها هم نیروی مسلح خود را به سراغ ایشان فرستادند و به شکلی سازمان یافته به کشتار مردم دست گشودند. طوری که در این روز بیش از هزار تن به قتل رسیدند و پانصد تن مجروح شدند. افسر انگلیسی‌ای که دستور تیراندازی به مردم را داده بود در دادگاهی فرمایشی محاکمه و تبرئه شد و همچون قهرمانی به کشورش بازگشت!

جالب آن که گورستان دسته جمعی جنگل کاتین که به فاجعه‌ی مشابهی مربوط می‌شد و کشتار هزاران افسر لهستانی به دست ارتش سرخ شوروی را افشا کرد، در همین روز (به سال ۱۳۲۲) کشف شد. هرچند

بلشویکها تقصیر خود را در این مورد انکار کردند و پیشاپیش اسنادی جعلی در جیب قربانیان گذاشته بودند که گناه را متوجه آلمان نازی کند و تا چند سال پس از پایان جنگ جهانی دوم روایت رسمی از ماجرا همچنين بود.

کشتار مردم پنجاب در جالیان والا باغ به دست انگلیسی‌ها

اما در سطح جهانی بیست و چهارم فروردین سالگرد رخدادهایی است که بیشتر با دین ارتباط پیدا می‌کنند. نخست این که در این روز (در ۵۸۳ خورشیدی) جنگاوران صلیبی که به بهانه‌ی نجات روم شرقی و سرزمین مقدس به مرزهای باختری ایران زمین حمله آورده بودند، پس از ورود به قسطنطنیه (یعنی پایتخت جایی که به یاری‌اش شتافته بودند) لگام گسیختند و مردم را کشتار کردند و دست به غارت شهر گشودند!

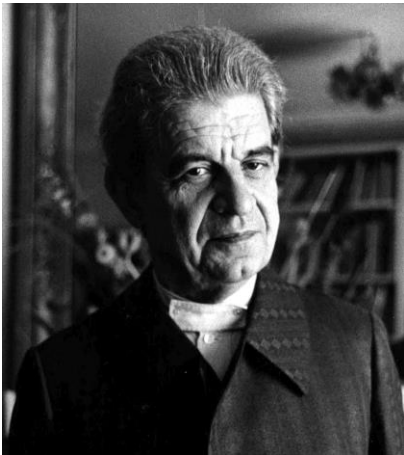
رخدادهای دیگر این روز هم ارتباطی با دین برقرار می‌کنند. در ۱۰۷۸ گورو گوبیند سینگ که دهمین رهبر سیکها بود، در آناندپور صاحب پنجاب نظام خالسا را تاسیس کرد که سیستم فرقه‌ای سیکها و نظام رهبری‌شان تا به امروز است. در ۱۱۲۱ جرج فردریک هندل آهنگساز مشهور اوراتوریوی مسیح را در دوبلین اجرا کرد و با استقبال فراوان روبرو شد. در ۱۲۰۸ انگلستان به کاتولیکها اجازه داد به عنوان نماینده‌ی پارلمان انتخاب شوند، و تا آن هنگام کاتولیک‌ها از دستیابی به مقامهای سیاسی بالا محروم بودند.

بیکر افسران لهستانی کشته شده در جنگل کاتین

طبق معمول، در این روز مجموعه‌ای از رخدادهای تصادفی هم کنار هم قرار گرفته است. در ۱۲۴۹ موزه‌ی متروپولیتن نیویورک افتتاح شد، در ۱۲۸۸ یهودیان شهر تل‌آویو را کنار اورشلیم باستانی تاسیس کردند، در ۱۳۲۴ قوای روس و بلغار وین را گرفتند و در عمل جنگ جهانی دوم خاتمه یافت. در همین روز به سال ۱۳۳۲ آلن دالس که رئیس سازمان سیا بود برنامه‌ای سری برای کنترل ذهن افراد را آغاز کرد. در ۱۳۴۳ سیدنی

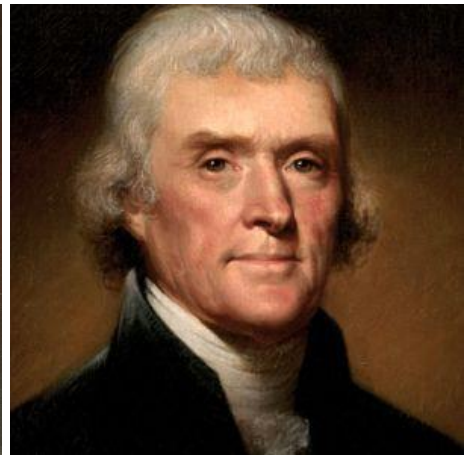
پواتیه به خاطر بازی در فیلم «لاله‌های دشت» جایزه‌ی اسکار گرفت و نخستین هنرپیشه‌ی سیاهپوستی شد که به این فضیلت نایل می‌شد. در ۱۳۴۵ هم عبدالسلام عارف به ریاست جمهوری عراق رسید و مایه قدرت گرفتن بعثی‌ها در عراق شد.

ژاک لاکان

گورو گوپیند سینگ

توماس جفرسون

روز بیست و چهارم فروردین زادروز شمار زیادی از نامداران است و جالب آن که مشاهیر نامداری در این روز از دنیا نرفته‌اند. توماس جفرسون (۱۱۲۲)، برونو باوئر (۱۲۶۱)، ژاک لاکان و آلن واتس (هر دو در ۱۲۸۰)، و ساموئل بکت (۱۲۸۵) در این روز زاده شدند و جالب آن که همگی با دانش و فرهنگ و فلسفه ارتباطی برقرار می‌کنند. دو نام آشنای دیگر هم زاده‌ی این روز هستند که ارتباطی کمتر با فلسفه دارند: یولیوس نایرره سیاستمدار تانزانایی (۱۳۰۱) و گری گاسپاروف (۱۳۴۲).

مناسبت: مهمترین اهمیت این روز برای مردم ایران زمین به اندرکنش با استعمار باز می‌گردد. چه استعمار روس که در این تاریخ با فتح تهران و تاسیس مجلس دوم شکست خورد و چه استعمار انگلیس که با کشتار جالیان‌والا باغ پیروزی پرهزینه‌ای به دست آورد.